



Határozatok Tára

T-496/10. sz. ügy

**Bank Mellat
kontra
az Európai Unió Tanácsa**

„Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szemben az atomfegyverek elterjedésének megakadályozása érdekében hozott korlátozó intézkedések — A pénzeszközök befagyasztása — Indokolási kötelezettség — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Nyilvánvaló értékelési hiba”

Összefoglaló – A Törvényszék ítélete (negyedik tanács), 2013. január 29.

1. *Eljárás — A megtámadott aktus helyébe az eljárás folyamán lépő határozat vagy rendelet — Új elem — Az eredeti kérelmek és jogalapok kiterjesztése*
2. *Alapvető jogok — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Harmadik államhoz tartozónak tekintett jogi személy által történő hivatkozás — Megengedhetőség — Az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti keresetekre előírt eljárási szabályok — Kormányzati szervezetek által előterjesztett keresetek elfogadhatatlansága — Az uniós bíróság előtti alkalmazhatóság — Kizártság*

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 17., 41. és 47. cikk)

3. *Intézmények jogi aktusai — Indokolás — Kötelezettség — Terjedelem — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, szervezetek, és szervek pénzeszközeinek befagyasztása — Minimális követelmények*

(EUMSZ 296. cikk, második bekezdés; 423/2007 tanácsi rendelet, 15. cikk, (3) bekezdés; 961/2010 tanácsi rendelet, 36. cikk, (3) bekezdés és 267/2012 tanácsi rendelet, 46. cikk, (3) bekezdés; 2010/413 tanácsi határozat, 24. cikk, (3) bekezdés)

4. *Az Európai Unió joga — Elvek — Védelemhez való jog — A hatékony bírói jogvédelemhez való jog — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek befagyasztása — Terhelő bizonyítékok közlésének kötelezettsége — Terjedelem*

(Az Európai Unió Alapjogi Chartája, 47. cikk; (2001/931 tanácsi közös álláspont, 1. cikk, (4) és (6) bekezdés)

5. *Az Európai Unió joga — Elvek — Védelemhez való jog — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek befagyasztása — A dokumentumokhoz való hozzáférés joga — A Tanácsnál erre vonatkozóan előterjesztett kérelemtől függő jog*

(423/2007 tanácsi rendelet, 961/2010 tanácsi rendelet és 267/2012 tanácsi rendelet; 2010/413 tanácsi határozat)

6. *Európai Unió — Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, szervezetek és szervek pénzeszközeinek befagyasztása — A pénzeszközök befagyasztására vonatkozó határozattal érintett jogalany megsemmisítés iránti keresete — A bizonyítási teher megoszlása — Bírósági felülvizsgálat*

(423/2007, 668/2007, 961/2010, 1245/2011 és 267/2012 tanácsi rendelet; 2010/413 tanácsi határozat)

7. *Európai Unió — Közös kül- és biztonságpolitika — Iránnal szembeni korlátozó intézkedések — Az atomfegyverek elterjedésében közreműködő vagy azt támogató személyek, jogalanyok és szervezetek pénzeszközeinek befagyasztása — A pénzeszközök befagyasztását előíró uniós jogi aktusok — Területi hatály*

(423/2007 tanácsi rendelet, 18. cikk, 961/2010 tanácsi rendelet, 39. cikk és 267/2012 tanácsi rendelet, 49. cikk)

1. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 32. pont)

2. Az uniós jog nem tartalmaz olyan szabályt, amely megakadályozná, hogy a harmadik államokhoz tartozónak minősülő jogi személyek a saját érdekükben az alapvető jogokhoz kapcsolódó védelmekre és biztosítékokra hivatkozzanak. Ellenkezőleg: az Európai Unió Alapjogi Chartájának 17., 41. és 47. cikke „[m]indenki” jogait biztosítja, amely megfogalmazás a jogi személyeket is magában foglalja. Az említett személyek tehát az uniós bíróság előtt hivatkozhatnak ugyanezekre a jogokra, amennyiben ezek a jogok összeegyeztethetők a jogi személyi minőségükkel.

Az alapvető jogokból való ilyen kizárás nem alapítható az emberi jogok európai egyezményének 34. cikkére sem, amely szerint nem fogadhatók el a kormányzati szervezetek által az Emberi Jogok Európai Bírósága elé terjesztett kérelmek.

(vö. 36–38., 41. pont)

3. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 49–51. pont)

4. A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve megköveteli egyrészt, hogy az érdekelt jogalannal közöljék a számára sérelmet okozó jogi aktust megalapozó, őt terhelő bizonyítékokat. Másrészt lehetőséget kell adni számára arra, hogy az e bizonyítékokkal kapcsolatos álláspontját megfelelően kifejtthesse.

Következésképpen, ami a valamely jogalany pénzeszközeinek befagyasztására vonatkozó első aktust illeti, hacsak az Unió vagy a tagállamai biztonságát vagy a nemzetközi kapcsolataik irányítását érintő kényszerítő megfontolásokkal nem ellentétes, a terhelő bizonyítékok közlésének vagy az érintett aktus elfogadásával egyidejűleg, vagy az elfogadást követően lehető leghamarabb kell megtörténnie. Az

érintett jogalanyak – kérelmére – ahhoz is joga van, hogy e bizonyítékok tekintetében megfelelően kifejtse álláspontját az aktus elfogadását követően. Ugyanilyen fenntartással a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó minden későbbi határozatot főszabály szerint meg kell előznie az új terhelő bizonyítékok közlésének, és az érintett jogalanyak újból lehetőséget kell adni az álláspontja kifejtésére.

Következésképpen a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó korlátozó intézkedés elfogadására vonatkozó javaslatnak az érintett személlyel a meghatározott határidőn túl történő közlése annak érdekében, hogy előterjessze észrevételeit, nem teszi lehetővé számára, hogy az ügyirat elemeihez megfelelő időben hozzáférjen, tehát sérti a védelemhez való jogot.

Továbbá, ami a hatékony bírói jogvédelem elvét illeti, a bírósági felülvizsgálat hatékonysága azt jelenti, hogy a szóban forgó uniós hatóság köteles közölni a korlátozó intézkedés indokait az érintett jogalanyal, amennyiben lehetséges, vagy az említett intézkedés elfogadásának időpontjában, vagy legalábbis az után, hogy arra sor került, a lehető leghamarabb, hogy lehetővé tegye az érintett jogalany számára a jogorvoslathoz való jogának a határidőn belül történő gyakorlását. Az említett indokok közlésére vonatkozó ezen kötelezettség tiszteletben tartása ugyanis egyaránt szükséges ahhoz, hogy lehetővé tegye a korlátozó intézkedések címzettjeinek a jogaiknak a lehető legjobb feltételek mellett történő védelmét, és az ügy teljes ismeretében annak eldöntését, hogy célszerű-e az uniós bírósághoz fordulni, valamint ahhoz, hogy utóbbinak teljes mértékben lehetővé tegye a szóban forgó jogi aktus jogszerűségére vonatkozó, őt megillető felülvizsgálat gyakorlását.

Következésképpen a pénzeszközök befagyasztására vonatkozó határozat elfogadását igazoló indokok homályos jellege, valamint a határozat elfogadására vonatkozó javaslat elkésztet közlése az ilyen határozat címzettjének minősülő személy hatékony bírói jogvédelemhez való joga megsértésének minősül.

(vö. 53., 54., 56., 85., 96., 105. pont)

5. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 55. pont)

6. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 111. pont)

7. Lásd a határozat szövegét.

(vö. 122–124. pont)